

EXPUNERE DE MOTIVE

În vederea respectării angajamentelor asumate de România pentru aderarea la Uniunea Europeană în materia proprietăților este deosebit de importantă finalizarea procesului de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv de către regimul comunist.

În acest sens, România trebuie să adopte măsurile menite a respecta și garanta proprietatea privată ca instituție fundamentală a unei economii de piață funcțională, creând astfel un cadru juridic care să asigure stabilitatea și siguranța relațiilor de proprietate în momentul integrării României în Uniunea Europeană.

Se impune astfel, îmbunătățirea și modificarea cadrului normativ care să reglementeze domeniul restituirii proprietăților preluate în mod abuziv.

Având în vedere faptul că procedura legislativă ordinară nu poate fi utilizată deoarece procedura de restituire (retrocedare), atât a bunurilor imobile cât și a terenurilor agricole, este cu mult îngreunată de punerea în aplicare a modalităților de restituire, prin prezenta ordonanță de urgență se prevede fluidizarea acestor modalități și totodată înăsprirea sancțiunilor pentru acele persoane care obstrucționează aplicarea lor.

Începând cu luna octombrie, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a luat măsuri energice de urmărire a aplicării corespunzătoare a legii, prin monitorizarea, la nivelul autorităților publice centrale și locale, a procedurii de restituire, cât și prin controalele pe care le-a efectuat prin intermediul Corpului de control.

S-a constatat astfel că există probleme în teritoriu, în aplicarea legii. În acest sens, se impune eliminarea tergiversării notificărilor și a soluționării dosarelor depuse de către persoanele îndreptățite, dar și aplicarea unor sancțiuni mai aspre.

Un important deziderat al legilor proprietății este restituirea în natură și numai în cazurile în care aceasta nu se poate aplica din motive obiective să fie acordate măsurile reparatorii, în echivalent. Prin prezenta ordonanță de urgență se stabilesc măsuri menite a asigura accelerarea și dinamizarea procesului de restituire, una din cele mai dese critici fiind aceea a tergiversării soluționării notificărilor depuse de către persoanele îndreptățite.

În urma adoptării Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, au fost formulate notificări prin care se solicită

restituirea unor imobile aflate în proprietatea publică a statului și administrarea Ministerului Administrației și Internelor. O parte a acestor imobile reprezintă sedii ale unor unități de jandarmi, servicii publice comunitare pentru situații de urgență și poliție de frontieră.

Astfel, punctul 3 al literei a) din anexă enumeră limitativ imobilele ocupate de instituțiile publice cărora le sunt aplicabile prevederile art. 16, în cuprinsul acestuia regăsindu-se două sintagme, respectiv, „sedii de poliție” și „inspectorate județene”. Această enumerare face ca în cazul notificărilor care au ca obiect imobilele care reprezintă sedii ale unor unități de jandarmi, servicii publice comunitare pentru situații de urgență și poliție de frontieră, în care notificatorii și-au dovedit atât calitatea de persoană îndreptățită cât și dreptul de proprietate asupra imobilelor, să fie exclusă posibilitatea ca prin decizie motivată a ministrului administrației și internelor de restituire în natură să se prevadă posibilitatea menținerii afectării pe o perioadă de 3 ani, necesară pentru identificarea unor locații corespunzătoare desfășurării activităților specifice.

În ceea ce privește restituirea proprietăților care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale subliniem faptul că una din cele mai importante modificări vizează extinderea obiectului legii privind bunurile imobile care urmează a fi retrocedate, precum și stabilirea unor măsuri clare care să conducă la urgentarea procesului de retrocedare, destul de lent de altfel. Dintre principiile care stau la baza acestui act normativ se cuvin a fi enunțate simplificarea procedurilor administrative de acordare a măsurilor reparatorii în echivalent, aplicarea de sancțiuni pentru cei care întârzie acordarea despăgubirilor.

Pentru acordarea despăgubirilor s-a pornit de la premisa acordării unor despăgubiri juste și echitabile. În acest sens se prevede un mecanism în care cuantumul despăgubirilor va fi stabilit de către evaluatori autorizați care vor răspunde în fața legii pentru corectitudinea evaluărilor făcute.

Totodată, cei care vor încălca termenele legale stabilite vor fi aspru sancționați iar prevederile legale propuse vor deveni cu adevărat eficiente.

În ceea ce privește reconstituirea proprietății funciare, este un proces lent, la care contribuie reglementările legale mult prea permissive, blocajul circulației juridice a terenurilor și al constituirii exploatațiilor eficiente.

Sunt prevăzute, în prezenta ordonanță de urgență, o serie de măsuri care au în vedere creșterea transparenței în procesul de retrocedare prin obligarea primarilor să afișeze lunar stadiul aplicării acestor legi și să responsabilizeze membrii comisiilor de aplicare a legilor fondului funciar prin aplicarea de amenzi în caz de tergiversare sau de împiedicare a reconstituirii.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul proprietății, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU